



1005/96
14 มี.ค. 54
15-0018

ที่ กต ๐๑๐๐/๓๓

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศด้านการสนับสนุนการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลกระทบต่อประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอรายงานผลการดำเนินการตามนโยบายการต่างประเทศด้านการสนับสนุนการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลต่อประเทศของกระทรวงการต่างประเทศ ในปี ๒๕๕๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

นโยบายรัฐบาล ข้อ ๗ เรื่องการต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้กำหนดนโยบายย่อยเรื่องการสนับสนุนการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีผลกระทบต่อประเทศ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้นำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์เรื่องการทูตเพื่อประชาชน ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินการกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของพี่น้องประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาลด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

๒. ข้อเท็จจริง

กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินโครงการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าวของรัฐบาล ดังนี้

๒.๑ การให้บริการและเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

(๑) โครงการให้บริการและปรับปรุงงานด้านกงสุล เป็นโครงการที่เน้นการให้บริการประชาชนในการทำหนังสือเดินทาง และการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการไปทำงาน หรือเดินทางไปต่างประเทศ อาทิ ๑) การให้บริการทำหนังสือเดินทางเคลื่อนที่ เพื่อการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ โดยในปี ๒๕๕๓ ได้เดินทางไปให้บริการที่จังหวัดต่างๆ รวม ๑๓ ครั้ง และมีผู้รับบริการทำหนังสือเดินทางประมาณ ๑๘,๐๐๐ คน ๒) โครงการ e-consular เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎร และทะเบียนครอบครัวระหว่างกระทรวงการ

ต่างประเทศกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินโครงการนำร่องกับฐานข้อมูล ๔ ประเภท ได้แก่ สุตินิพนธ์ มรณบัตร ทะเบียนสมรส และทะเบียนหย่า ๓) การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเกี่ยวกับการคุ้มครองและดูแลผลประโยชน์ของคนไทย อาทิ การจัดคณะเจ้าหน้าที่เดินทางไปพบปะประชาชนเพื่อให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในโครงการเตือนภัยด้านแรงงานและการค้ามนุษย์ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน จำนวน ๘ ครั้ง และการให้ข้อมูลความรู้ผ่านคอลัมน์ “หญิงไทยเตือนภัยรอบโลก” ในหนังสือคู่สร้างคู่สม (ซึ่งตีพิมพ์เดือนละ ๓ ฉบับ) รวม ๑๐ ครั้ง

(๒) โครงการอาเซียนสัญจร เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างการตระหนักรู้ในเรื่องอาเซียนให้กับภาคส่วนต่างๆ อาทิ ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ภาคเอกชน สื่อมวลชน และประชาชน โดยมุ่งส่งเสริมการก้าวไปสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๘ โดยในปี ๒๕๕๓ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดกิจกรรมอาเซียนสัญจร ๓ ครั้ง ที่จังหวัดชุมพร หนองบัวลำภู และเลย โดยมีการบรรยายสรุปความร่วมมือพื้นฐานและบทบาทของไทยในอาเซียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมย่อยร่วมกับโรงเรียนในจังหวัดต่างๆ ทั้งในรูปของการแข่งขันตอบปัญหา และการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่

(๓) โครงการบัวแก้วสัญจร เป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศได้พบปะและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รับทราบปัญหาและหาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกับส่วนราชการในภูมิภาค ตลอดจนชี้แจงในประเด็นการดำเนินงานด้านการต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นและประเด็นที่อยู่ในความสนใจของประชาชน อาทิ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนตามแนวชายแดน การฟื้นฟูภาพลักษณ์ของไทย ปัญหาแรงงานต่างด้าว ความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน และความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและการศึกษา โดยในปี ๒๕๕๓ ได้มีการจัดกิจกรรมบัวแก้วสัญจรไปแล้ว ๑๐ ครั้ง ที่จังหวัดร้อยเอ็ด เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน มุกดาหาร-แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว นครศรีธรรมราช ตาก นราธิวาส- เมืองโกตาบารู มาเลเซีย สระแก้ว หนองคาย-เวียงจันทน์ สปป.ลาว ตรารด และชลบุรี และในปี ๒๕๕๔ ได้ดำเนินการไปแล้วที่ อำเภอดอนตาลใหญ่ สงขลา-เมืองปิ่น มาเลเซีย สุราษฎร์ธานี

๒.๒ โครงการสัมมนา ฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติงานให้กับนักศึกษาและประชาชน

(๑) นอกเหนือจากการรับนิสิต นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้ามาฝึกปฏิบัติงานทั้งในระหว่างภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อนแล้ว กระทรวงการต่างประเทศยังมีโครงการรับนักศึกษาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้มาฝึกอบรมและปฏิบัติงาน ณ กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาไทยมุสลิมได้รับความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์การฝึกปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งได้จัดต่อเนื่องมาเป็นเวลา ๕ ปีแล้ว โดยในปี ๒๕๕๓ มีนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๒๐ คน เข้าร่วมโครงการที่จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ เมษายน - ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

(๒) โครงการการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้และทักษะด้านการต่างประเทศ และการอบรมภาษาอังกฤษที่ใช้ในการปฏิบัติราชการให้กับข้าราชการในส่วนภูมิภาค ซึ่งครอบคลุม เรื่องภาพรวมด้านการต่างประเทศ การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และ แนวปฏิบัติด้านพิธีการทูตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในระดับจังหวัด โดยในปี ๒๕๕๓ ได้ดำเนิน โครงการในพื้นที่ต่างๆ เช่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน กระบี่ พังงา สุราษฎร์ธานี

๒.๓ โครงการเกี่ยวกับสื่อมวลชนและการกระจายเสียง

(๑) การให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านการต่างประเทศผ่านสื่อวิทยุ อาทิ สถานีวิทยุสุราษฎร์ (คลื่นความถี่ AM 1575 khz) วันละ ๓ ชั่วโมง ทุกวันจันทร์-ศุกร์ และการ นำเสนอสารคดีเรื่อง “การทูตเพื่อประชาชน” ผ่านเครือข่ายวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยทุก สถานี ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ช่วงข่าวภาคเช้าหรือข่าวภาคค่ำ

(๒) การจัดการสัมมนานักจัดรายการวิทยุมุสลิม และสื่อมุสลิมในระดับภูมิภาค เพื่อชี้แจงบทบาทและการดำเนินการด้านการต่างประเทศ และใช้เป็นเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งสร้างเครือข่ายการติดต่อระหว่างกระทรวงการต่างประเทศกับสื่อมวลชนและผู้นำ ชุมชนมุสลิม โดยมีผู้เข้าร่วมซึ่งประกอบด้วย นักจัดรายการวิทยุท้องถิ่น สื่อมวลชนมุสลิม ผู้แทน คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด อิหม่าม และผู้นำชุมชน โดยในระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดกิจกรรมดังกล่าวไปแล้ว ๓ ครั้ง ที่จังหวัดเชียงใหม่ กระบี่ และ พระนครศรีอยุธยา

(๓) การสัมมนานักจัดรายการวิทยุชายแดนและวิทยุสุราษฎร์สัญจร เพื่อ ประชาสัมพันธ์สถานีวิทยุสุราษฎร์ และสร้างเครือข่ายระหว่างสถานีวิทยุสุราษฎร์กับนักจัด รายการวิทยุท้องถิ่น รวมทั้งเป็นโอกาสในการชี้แจงข้อเท็จจริงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้าน นโยบายต่างประเทศ สร้างความตระหนักรู้ถึงความละเอียดอ่อนในการนำเสนอข่าวที่อาจกระทบต่อ ความสัมพันธ์และความรู้สึกของประเทศเพื่อนบ้าน โดยระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ กระทรวงการ ต่างประเทศได้จัดการสัมมนาไป ๖ ครั้ง ที่จังหวัดเชียงราย หนองคาย เพชรบุรี จันทบุรี กาญจนบุรี และอุดรธานี

๒.๔ การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชนเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อน

ในปี ๒๕๕๔ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่สาธารณชนเรื่องเขตแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (รวมทุกด้าน) ขึ้นที่กรุงเทพฯ เชียงใหม่ อุบลราชธานี โดยก่อนหน้านี้ ได้มีการจัดสัมมนาและเสวนาเพื่อให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจาก ภาคส่วนต่างๆ เรื่องเขตแดนไทย-กัมพูชา ซึ่งเป็นการดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ ของ รัฐธรรมนูญ โดยได้มีการพบหารือและจัดบรรยายสรุปให้กับกลุ่มเคลื่อนไหวภาคประชาชน ภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค เช่น จังหวัดจันทบุรี พิษณุโลก สุรินทร์ ประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตราด รวมทั้งสถาบันการศึกษาต่างๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษ นอกเหนือจากการเดินทางไปสำรวจพื้นที่ชายแดนและพบหารือกับ หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์และสระแก้ว

๒.๕ การนำคณะเอกอัครราชทูตต่างประเทศเยือนจังหวัดชายแดนภาคใต้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้นำคณะเอกอัครราชทูตต่างประเทศเยือนจังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) รวม ๔ ครั้ง โดยแบ่งเป็นกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป กลุ่มประเทศสมาชิกองค์การประชุมอิสลาม กลุ่มประเทศผู้ให้ความร่วมมือ (donor countries) กลุ่มประเทศลาตินอเมริกา แอฟริกา และยุโรป โดยได้มีการพบหารือกับหน่วยงาน องค์การภาคประชาสังคมและประชาชนในพื้นที่ อาทิ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยและดาโต๊ะยุติธรรมประจำจังหวัดใน จชต. คณะทำงานยุติธรรมเพื่อสันติภาพ (ปัตตานี) กลุ่มสตรีและสันติภาพ (ยะลา) มูลนิธิสมบูรณศาสตร์ดอลอ (ปัตตานี) สภาสันติสุขตำบลและชุมชนในตำบลปายมูมิง (ปัตตานี) ราษฎรบ้านโคกโก (นราธิวาส) และบ้านปาเราะ (ปัตตานี) และเยี่ยมเยียนโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ (ยะลา) โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๐ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง เป็นต้น

๒.๖ การจัดสัมมนาทางวิชาการและเผยแพร่ความรู้ด้านการต่างประเทศ

หน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ อาทิ กรมเอเชียตะวันออก กรมยุโรป กรมอเมริกาและแปซิฟิก และกรมองค์การระหว่างประเทศ ได้จัดสัมมนาทางวิชาการโดยเปิดให้หน่วยงานภายนอก ตลอดจนสาธารณชนได้เข้าร่วมการสัมมนาและการบรรยายที่กระทรวงการต่างประเทศจัดขึ้น หรือจัดร่วมกับสถาบันการศึกษา/วิจัยอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการต่างประเทศในหัวข้อที่จะเป็นประโยชน์ต่อแวดวงต่างๆ อาทิ

- การลงทุนในลาว - โอกาสใหม่และประสบการณ์ตรงสู่ความสำเร็จ
- เศรษฐกิจสร้างสรรค์แบบเกาหลีใต้
- การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สาธารณชนในเรื่องพลังงานนิวเคลียร์

โดยอาศัยตัวอย่างของญี่ปุ่น

- วิกฤตเศรษฐกิจยุโรปและผลกระทบต่อประเทศไทย
- ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ในหัวข้อ “The Obama Presidency: Thailand, GMS and the U.S.” / “An Uncertain Balance: China/ASEAN/U.S.” /และ “U.S. and ASEAN AFTER 40 & the way forward”

● กลไกสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ และการจัดทำรายงานประเทศภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ซึ่งครอบคลุมเรื่องสิทธิของกลุ่มต่างๆ เช่น สตรี เด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน กลุ่มชาติพันธุ์

● Green Diplomacy Lecture Series ในหัวข้อ “ประเทศมหาอำนาจกับการเมืองเรื่องโลกร้อน” และ “บทบาทภาคประชาสังคมไทยกับการส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

๓. การดำเนินงานขั้นต่อไป

๓.๑ กระทรวงการต่างประเทศมีแผนงานที่จะดำเนินการโครงการดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่อง และต่อยอดโครงการที่มีอยู่ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่

ประชาชน โดยเฉพาะการขยายสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราวให้ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ ๑๒ แห่ง ได้แก่ จังหวัดยะลา ขอนแก่น สงขลา เชียงใหม่ สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา อุตรดิตถ์ พิษณุโลก ภูเก็ต อุบลราชธานี นครสวรรค์ และล่าสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ไปเปิดสำนักงานที่จันทบุรี เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ และได้มอบนโยบายเรื่อง “ยุทธศาสตร์การทำงานกับประเทศเพื่อนบ้าน” โดยเฉพาะกับกัมพูชา ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับท้องถิ่นในมิติต่างๆ รวมทั้งความร่วมมือด้านวัฒนธรรม แก่ส่วนราชการ องค์การรัฐวิสาหกรม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศมีนโยบายที่จะขยายบทบาทสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราวดังกล่าวให้ตอบสนองกับความต้องการและสนับสนุนภารกิจที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เพิ่มมากขึ้นในระดับจังหวัด

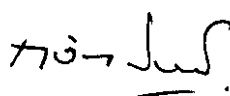
๓.๒ กระทรวงการต่างประเทศเล็งเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จึงผลักดันให้มีโครงการฝึกอบรมครู อาจารย์ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร และในมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ เพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนแก่นักเรียน นักศึกษา ให้มากขึ้น นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศจะจัดตั้งห้องสมุดอาเซียน ณ อาคารศูนย์ราชการ ถนนแจ้งวัฒนะ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับอาเซียนสำหรับผู้สนใจให้เข้ามาศึกษาและค้นคว้าได้

๓.๓ ส่วนโครงการให้บริการและพัฒนางานด้านกงสุล กระทรวงการต่างประเทศกำลังดำเนินการเพื่อปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน เพื่อให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น โครงการจัดทำบัตรประจำตัว (Consular ID) แก่คนไทยในต่างประเทศ โครงการพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนราษฎรในทุกมิติ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์และการเตรียมพร้อมสำหรับการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรที่อาจจะมีขึ้นภายในปีนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไปด้วย

จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ



(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานรัฐมนตรี

โทร. ๐๒ ๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๐๐๗

โทรสาร ๐๒ ๖๔๓ ๕๓๐๘

E-mail nitiroo@nga.go.th